



Tjänsteställe, handläggare
Kommunledningsförvaltningen

Finansdepartementet

103 33 Stockholm

**Remissyttrande - Indelningskommitténs förslag SOU 2016:48
Fi2016/02568/K**

Reformen om regionbildning handlar om:

att möjliggöra samhällsservice och regional närvaro i alla delar av våra stora - och om inte glest - så ojämnt befolkade län.

att skapa likvärdiga förutsättningar för utveckling och tillväxt i hela regionen.

att med en röst kunna hävda behov och förutsättningar i konkurrens med stora växande regioner i både Sverige och Europa.

En regionbildning kan vara en förutsättning för att kunna möta framtidens utmaningar och skapa likvärdiga förutsättningar i hela landet. Dessutom bör den stärka ekonomin och säkerställa det demokratiska inflytandet även från mindre befolkningstäta områden. Farhågorna från Övertorneå kommuns sida är att den regionbildningsprocess som Indelningskommittén föreslagit, inte leder till den positiva förändring som utlovats.

Det som är avgörande för Övertorneå kommun är att innehållet i vad regionen får besluta om så att makt, resurser och befogenheter flyttas från staten till de folkvalda i regionen. Regionreformen är, för oss, en decentraliseringsreform där makt skall flyttas från staten till regionen och till dess folkvalda församlingar. Regionbildningsprocessens aktörer bär ett ansvar att förankra det nya i ett brett folkligt stöd. Här har regeringen ett särskilt ansvar för att se till att det sker. Utredningen och regeringen har ännu inte visat hur man tänker hantera dessa utmaningar.

Regionreformen bör vägledas av ett tydligt och nära förankrat medborgarperspektiv (dvs vilken service/nytta medborgarna kan få snarare än att besluta om administrativa gränser). De nya regionernas överlevnad har en större förutsättning om förankringen sker underifrån och i dialog med de berörda. En öppen och demokratisk beslutad struktur är viktig. Övertorneå kommun vill säkerställa att den nya folkvalda fullmäktigeförsamlingen blir tillräckligt stor så att

den har representanter från hela den geografiska ytan. En översyn av valkretsindelningarna måste därför ske så att även mindre inlandskommuner får inflytande. Här kan en modell vara att landskapen utgör valkretsar till regionfullmäktige. En stor risk med en så stor region som indelningskommittén föreslår är det demokratiska inflytandet för hela regionens medborgare, därför bör den nya regionen få fler folkvalda ledamöter än vad som finns i dag totalt i de fyra länen.

Övertorneå Kommun anser att reformen skall leda till att lokalt och inom regionalt beslutsfattande stärks genom nya besluts- och samarbetsformer. Vi ser också decentralisering av skattebaser och statliga anslag, lokaliseringen av och tillgången till både statlig och regional verksamhet och service som en viktig fråga. Staten måste utlokalisera jobb utanför Stockholm, men också utanför de större städerna för att stärka utvecklingskraften i hela landet. Genom utlokaliseringar ökar behovet av bostadsbyggande och infrastruktursatsningar i regionerna och i mindre befolkningstäta områden. Detta skulle ge förutsättningar för utveckling och tillväxt i regionen. Låt hela Sverige leva.

Det är angeläget att regionens olika funktioner och ansvarsområden kan spridas över hela regionen, oberoende var regioncentret kommer placeras. För att skapa en långsiktig hållbar ekonomisk grund för regionen är decentralisering av beskattningsrätten och införandet av regionala skattebaser det enda ansvarsfulla. Regional/kommunal fastighetsskatt för vattenkraften genomförs i samband med införandet av nya regioner (jmf med när fastighetsskatten på småhus blev kommunal). Ett skattesystem med regional skattebas på råvaruuttag som t ex skog och malm måste utredas vidare för implementering i ett nästa steg i syfte att tillföra regionen ökade ekonomiska resurser. En fråga som bör få sitt svar inom ramen för arbetsgruppernas arbete är hur fördelning av regionala skattemedel kan ske, för att säkerställa en geografisk rättvisa över regionen och mellan kommunerna och regionen.

Det kommunala inflytandet måste säkerställas. Att regionen får full beslutanderätt även över de statliga infrastruktur- och tillväxtmedlem, att regionen får större beslutanderätt över landsbygdsprogrammet och andra EU-program och fonder. Övertorneå Kommun vill dessutom att regionen även får ta över en del av arbetsmarknadsfrågorna.

Det centrala för Övertorneå Kommun, är att regionerna skall utformas så att de långsiktigt och hållbart kan leverera den service, välfärd och funktioner medborgarna efterfrågar. Regionerna måste ha tillräcklig kapacitet för att tillhandahålla t ex specialiserad vård, kraft att driva frågor nationellt och internationellt, samt ekonomiska resurser för strategiska investeringar. Medborgarna måste alltid vara i centrum! Övertorneå Kommun vill även tydliggöra att Regionreformen inte skall leda till påtvingande kommunsammanslagningar.

En ny länsindelning med en region som upptar 52 % av Sveriges yta kommer att kräva en utbyggd kollektivtrafik i form av järnväg (t ex Norrbotniabanan - Haparanda - Sundsvall) och fler busslinjer än vad vi har idag.

Postadress	Telefon	Telefax	Bankgiro	Postgiro
Kommunalkontoret 957 85 ÖVERTORNEÅ	0927-72 000vx	0927-774 04	758-1218	12 71 50-1

Regionalt självstyre ökar den regionala utvecklingskraften. Det är viktigt att den nya regionen kan bära sitt ansvar och långsiktigt finansiera det. Därför är införandet av de regionala skattebaserna samt skatteväxlingen från staten till de folkvalda i regionen en ytterst viktig del.

Övertorneå kommun anser att nedanstående punkter bör följa det kommande beslutet om en eventuell regional sammanslagning och att regionens geografiska struktur ligger till grund för ytterligare omorganisationer.

- Det är nödvändigt med en flytt/spridning av statliga myndigheter i samband med en ny Läns- och Landstings indelning. Inte minst för att öka det regionala inflytandet över de statliga sektorsmyndigheterna, men också för att säkerställa statlig närvaro i hela landet.
- En ny Läns- och Landstings indelning kommer att ställa krav på en utveckling av arbetsmetoder för de demokratiska organisationerna. En strävan bör vara att i ökad utsträckning kunna använda distansöverbyggande teknik i det politiska arbetet även om fysiska möten är viktiga.
- En ny Läns- och Landstings indelning bör även påverka avgränsningen för programområdena avseende strukturfondsmedlem.
- Det är också viktigt att den nya Länsstyrelsen bedriver sin verksamhet på ett flertal orter i den nya regionen (länet).

Sammanfattning

En samlad bedömning av förslaget och genomförandeplanen medför att Övertorneå kommun inte i dagsläget kan tillstyrka förslaget om region Norrland, utan att frågan först prövats i ett allmänt val.

Om en regionreform genomförs anser Övertorneå kommun att följande skall beaktas:

- Regional fastighetsskatt på vattenkraft och övriga energiproducerande fastigheter införs vid genomförandet.
- Regeringen tillsätter en utredning som ser över hur regionala skattebaser på t ex skog och malm kan tillföras regionen senast 2023.
- En översyn av valkretsar genomförs i syfte att säkerställa det demokratiska inflytande från mindre tätbefolkade områden.
- Regionens olika centra och funktioner sprids över hela regionen och utanför städerna vid kusten.
- Regionens nära sjukvård utvecklas och har hög kvalitet.
- Den nya uppdelningen av Sverige bör utformas så att mindre kommuner och samhällen ges större möjligheter att påverka den befolkningsminskning som i dag sker.

Postadress	Telefon	Telefax	Bankgiro	Postgiro
Kommunalkontoret 957 85 ÖVERTORNEÅ	0927-72 000vx	0927-774 04	758-1218	12 71 50-1

- En övergång av synsättet från det fysiska kontoret och den fysiska mötesplatsen till en syn på virtuella sådana bör ske i denna uppdelning, detta då Övertorneå kommun anser att så kommer att ske hos befolkningen inom en snar framtid.
- Övertorneå kommun vill att en bredare utredning på hur mindre kommuner och samhällen påverkas då makten centraliseras och små samhällen riskerar att bli mer anonyma, vilket riskerar att bli en följd av föreslagen länsindelning.
- Övertorneå kommun ställer sig till förfogande att aktivt delta i kommande utredningar om hur Sverige skall indelas med utgångspunkt ur ovan framförda synpunkter.

Detta remissvar har behandlats av Kommunstyrelsen i Övertorneå kommun
2016-10-05

För Övertorneå kommun



Tomas Mörtberg
Kommunstyrelsens ordförande

Postadress	Telefon	Telefax	Bankgiro	Postgiro
Kommunalkontoret 957 85 ÖVERTORNEÅ	0927-72 000vx	0927-774 04	758-1218	12 71 50-1